

SÖDRA SIBIRIEN & BAJKALSJÖN

28 maj – 10 juni 2008

Magnus Hellström

Amurfalk, Borgoi.

Foto: Alf Petersson

DELTAGARE

Anders Balksten, Lysekil
 Leif Delin, Munka-Ljungby
 Linus Hed, Mörbylånga
 Alexander Hellquist, Kalmar
 Jan-Erik Henriksson, Jönköping
 Torbjörn Jansson, Norberg
 Christer Jonasson, Malmö
 Carsten Meier Koch, Vordingborg, Danmark
 Alf Petersson, Nyhamnsläge
 Per-Erik Svahn, Taberg
 Håkan Söderberg, Eksjö

Reseledare

Magnus Hellström, Kalmar

RESRUTT

- 28 maj** Avresa från Stockholm mot Moskva och vidare till Ulan Ude.
- 29 maj** Ankomst Ulan Ude. Transport söderut till Beloozersk, skådning längs vägen.
- 30 maj** Stäppen kring Beloozersk.
- 31 maj** Zjeltura och Beloozersk.
- 1 juni** Morgon vid Beloozersk. Transport norrut till Ulan Ude, skådning längs vägen.
- 2 juni** Skådning längs Selenga, kväll vid Alimasovo invid Bajkalsjön.
- 3 juni** Heldag kring Alimasovo och vid Selengadeltat norr om Istomino.
- 4 juni** Halvdag vid Alimasovo, därefter transport västerut till Tankhoi.
- 5 juni** Heldag i taigan vid Bolshoj Mamay, strax väster om Tankhoi.
- 6 juni** Heldag vid Bolshoj Mamay, besök uppe vid trädgränsen.
- 7 juni** Morgon i taigan vid Teplie Oзера, därefter transport till Vishka, Tunkadalen.
- 8 juni** Heldag kring Ulbugay och Vishka i Tunkadalen.
- 9 juni** Morgon vid Arshan i Tunkadalen, därefter transport till myren vid Korolok.
- 10 juni** Avfärd från Irkutsk via Moskva till Stockholm.

OMSLAG: *Sibiriska gråsnäppor*, Beloozersk. Foto: Alf Petersson

DENNA SIDA: *Långstjärtad rosenfink*. Teckning: Peter Elfman

Gruppen samlad vid Beloozersk.

Foto: Magnus Hellström

RESEDAGBOK

Onsdag 28 maj

Gruppen samlades mangrant vid incheckningen på Arlanda under morgonen. Efter en två timmar lång flygning landade vi på Sheremetyevo i Moskva, och möttes där av svensktalande Lena som skulle lotsa oss genom den ryska huvudstaden och vidare ut till inrikesflygplatsen Domodedovo. Lena berättade att Moskva idag har en bofast befolkning om ca 13 miljoner människor, och att ytterligare två miljoner dagligen pendlar in till staden för att arbeta. Detta borgar givetvis för ett aldrig upphörande trafik kaos. Hur som helst hann vi med att avsyna Bolshoj teatern, KGB:s gamla högkvarter, universitetsbyggnaden m.m., och gjorde även ett kort stopp på Röda torget. Kreml var magnifikt i eftermiddagssolen, och i ett träd utanför Vasiljkatredralen satt en ensam och något vilsekommen *busksångare* och sjöng. Väl framme vid Domodedovo avgick flyget mot Ulan Ude på utsatt tid.

Torsdag 29 maj

Efter en knappt sex timmar lång flygning (och en lika kort natt) landade vi i Ulan Ude under morgonen. Vi möttes där av teamet från universitetet som skulle följa oss under de kommande två veckorna; vår guide/arrangör Victor, hans professor Tsydyp, tolken/kokerskan Katya samt chauffören Alexej. Vi bjöds på välkomnande frukost vid dukade bord på universitetet, men begav oss därefter snabbt ut i fält för att bekanta oss med fågelfaunan.

Ulan Ude ligger i övergången mellan stäpp och taiga. Staden delas i tu av floden Selenga som nedströms avvattnar en betydande del av Mongoliet innan den når ryskt territorium och slutligen mynnar i Bajkalsjön ett tiotal mil väster om Ulan Ude. Vi

körde en kort bit söderut och inledde vid Talgoy – några högre kullar längs Selengas västra strand – och överraskades redan där av åtskilliga *mongolpiplärkor* i full sång. Arten häckar kolonivis på sluttningar i stäppområden i Mongoliet och norra Kina, och den kända utbredningen inkluderar också med nöd och näppe stäppfragmenten i de allra sydligaste delarna av Sibirien. Att vi skulle finna arten så lång norrut som Ulan Ude – och dessutom på resans första stopp – var därför högst överraskande! Senare skulle det visa sig att arten under resan kom att noteras i antal som överträffade alla förväntningar, och kolonier noterades till och med på små ängsmarker insprängda i taigan flera mil norr om Ulan Ude! Nåväl, vid Talgoy noterades vidare bl.a. *taigahök*, *tofsbivråk*, *kejsarörn*, *ängssparv*, *nunnestenskvätta* och ett par *svara storkar*. Vi körde över Selenga och stannade i *Salix*-liknande snår längs floden och hittade *azurmes*, *långstjärtad rosenfink*, *vitryggig hackspett* samt en del rastande sträckare som *brunrast*, *taigatrast*, *glasögon-* och *taigaflugsnappare* samt *rubinnäktergal*.

Efter att med negativt resultat ha kollat av några områden som för några år sedan hyst *rödkindad sparv* (arten är här på sin västgräns, och förekommer oregelbundet) inledde vi färden söderut mot stäpperna invid den mongoliska gränsen. En del stopp längs vägen gav bl.a. häckande *amurfalkar*, *klippkajor* och två rastande *dvärgsparvar*. Vid vassjön utanför Orongoi hittades planerligt några *isabellatörnskator*, *kinesisk trastsångare* liksom *brokig kärrhök*. Enstaka *rödfalkar* sågs fint, liksom två *alpkråkor* som hastade förbi när vi körde över ett smärre pass. Vårt mål Beloozersk nåddes i skymningen, och vi inkvarterades i byns skolbyggnad där vi tillbringade de tre kommande nätterna.

Fredag 30 maj

Uppe med tuppen, och det noterades snabbt att här-fåglar häckade talrikt i byn. Några hade turen att se en stortrapp flyga förbi medan de flesta koncentrerade sig på de vadare som rastade längs stränderna av den lilla salta stäppsjön strax utanför byn. En flock *långtåsnäppor*, en *sibirisk tundrapipare* och ett par *asiatiska beckasinsnäppor* hittades snabbt. Runt sjön sjöng *citronärlor* och *större piplärkor*, och i de lantliga trädgårdarna och halvt förfallna planteringarna inne byn sågs och hördes rastande *taiga-*, *nord-*, *brun-* och *kungsfågelsångare*. Efter frukost körde vi söderut till den andra av de två sjöarna. En *kungsörn* satt på en stolpe längs vägen, och flera *grågamar* patrullerade omgivningarna. Sjön innehöll mängder av *svarthalsade doppingar*, *roständer*, *knölsvärtor* m.m., och bland alla simänder vi känner från hemma hittades också några *praktänder*. Tre *sibiriska tundrapipare* stod uppe på torra land, och från samma marker ljöd en kör av *mongollärkor* och *dvärglärkor*. *Mongolvråkar* kretsade i skyn (vi hittade senare ett bo med ungar i) och en *pilgrimsfalk* susade snabbt förbi. Orädda *långtåsnäppor* lät sig fotograferas på närhåll tillsammans med *mosnäppor*, och varnande *dammsnäppor* avlöste varandra längs sjökanterna.

Mongolvråk, Beloozersk. Foto: Per-Erik Svahn

Väl tillbaka vid byn bjöd eftermiddagen på ett av resans två regn, men detta upphörde inom kort. Kvällen gav fina observationer av häckande *dvärgsäv-sparvar*, *berglärkor* och *rödspovar*. Ett kompakt sorl av snabba visslande lock visade sig härröra från en flock om 98 *sibiriska gråsnäppor* som tvingats ned av regnfronten.

Lördag 31 maj

Tidig avfärd västerut mot de mer kuperade och lätt trädbevuxna markerna runt byn Zjeltura. En fin hane *svartryggad rödstjärt* sågs bra i gryningen, och ett tiotal *stäpppraphönor* stöttes i omgivningarna. *Ängs-sparvar* var mycket vanliga, en *vitryggig hackspett* trummade flitigt från en gammal elstolpe och smågrupper av *blåskator* skrånade förbi. Flera *nunne-stenskvättor* höll revir och när solen började värma steg *stäppörnar*, *dvärgörnar*, *brunglador*, *taigahökar* och *grågamar* i skyn, liksom smågrupper av *jungfrutranor* och några *svarta storkar*. Under lunchpausen avnjöts en grupp *taggstjärtseglare* som på sedvanlig maner kryssade genom lufthavet i ilfart. Vi körde

bort en bit och följde sedan en flodarm till forts. Längs med floden sträckte sig en buskbevuxen klippbrant och det dröjde inte länge förrän vi hittade några sjungande *mongolsparvar*. Denna art utgör Ostasiens motsvarighet till vår europeiska klipp-sparv, och i Ryssland har den en mycket sydlig utbredning från Altaibergen och vidare österut. En gammal *kejsarörn* gled snabbt förbi, och lite oväntat började en *dvärguv* att ropa från sluttningarna. *Klippkajor* häckade i några ihåliga träd längs floden, och här och var satt *bruna törnskator* och *isabellastenskvättor* vaktade omgivningarna. Två *tofsbivråkar* visade upp sig fint innan vi vände bilarna hemåt igen.

Kvällen spenderades runt Beloozersk och bjöd bl.a. på två avlägsna *stortrappar* som med stolta steg paraderade över stäppen i skymningen.

Söndag 1 juni

Under den sista morgonen vid Beloozersk visade det sig att byn var nedlusad med rastande tättingar. En *gråhalsad trast* sjöng några strofer och flög sedan iväg till ett träd där den fick sällskap av en *bruntrast*. Åtskilliga *sibiriska piplärkor* sträckte över, men bara enstaka hittades rastande. *Phylloscoups*-sångarna dominerade ljudbilden totalt, men också *flugsnap-parna* var välrepresenterade med en hel del *glas-ögon-*, *taiga-* och *sibiriska flugsnappare* liksom två 2k-hanar *mugimakiflugsnappare*. En mörk *dvärgörn* hängde lågt över byn likt en brunglada och även denna morgon lyckades några av deltagarna att hitta en *stortrapp*. Vi packade våra tillhörigheter, sade adjö till våra värdar och begav oss norrut mot Ulan Ude igen.

Vid ett återbesök vid vassjön vid Orongoi kom vårt intresse snabbt att fångas av en *fältsångare* som höll revir i vassen. Arten är vanlig i vasskantade stäpp-sjöar så långt österut som västra halvan av Mongoliet, men förekommer (enligt vad som idag är känt) inte så långt nordost som Bajkalregionen. Enligt professor Tsydyp finns endast ett tidigare fynd från Buryatien, och vår förvåning var därför stor när vi efter ett tag insåg att vi hade tre sjungade hanar framför oss, och åtminstone två av dessa verkade dessutom vara omgivna av tysta honor! Att fåglarna var på häckplats kändes helt uppenbart. Håkan och Alex fick dokumenterande inspelningar, och de av oss som var utrustade med kamera gjorde vad vi kunde för att fånga dem bild. De *kinesiska trastsångarna* visade sig bra, liksom *isabellatörnskatorna* som verkade vara i full färd med häckningsbestyren.

Vi bjöds på god middag på universitetet i Ulan Ude, och inkvarterades därefter på ett bekvämt hotell i de norra utkanterna av staden.

Måndag 2 juni

Morgontimmarna spenderades kring hotellet, och i de omgivande skogarna hittades bl.a. ett bo av *taiga-flugsnappare*, ropande *taigagök* samt sjungande *tallsparv*. De öppnare ytorna utgjordes bl.a. av en

Sibirisk piplärka, Ulan Ude.

Foto: Alexander Hellquist

fotbollsplan, något som liknade en agilitybana och en halvt igenvuxen ruderatmark, och förundrade konstaterade vi att det även här var gott om *mongolpiplärkor*. Ett tjugotal individer sågs och hördes fint innan vi begav oss vidare.

Frukosten intogs i låg och mager taiga vid en nedlagd och förfallen raketbas på lite högre höjd. *Sibiriska piplärkor*, *smalnäbbade nötkräkor* och *rosenfinkar* noterades, och en *rubinnäktergal* visade upp sig i buskagen. Vi följde Selengas norra strand västerut och gjorde en del småstopp här och var där det såg lämpligt ut. Vid Pokrovka öppnade sig taigan i små ängs- och betesmarker, och utöver *tofsbivråk*, *blänäktergal*, *gråhuvade sparvar* och en *träsksångare* hittades även här några *mongolpiplärkor* i full sång. Ytterligare ett par timmars färd västerut besökte vi en liten sjö innehållande bl.a. *havsörn* och ett knappt hundratal *vitvingade tärnor*.

Bajkalsjön nåddes under eftermiddagen, och vi gjorde oss hemmastadda i en liten stugby vid namn Alimasovo beläget i den unga strandskogen ett knappt stenkast från Bajkal. Snåren genomkorsades av stigar och mindre vägar och tillgången på rastande fågel var god. Bl.a. noterades några *dvärgsparvar* och en oblyg *blänäktergal* innan mörkret föll på.

Tisdag 3 juni

Trots det klara vädret var antalet rastande sträckare mycket god denna dag. Dominerade (åtminstone ljudmässigt) gjorde *brunsångare* och *lundsångare* med, försiktigt räknat, 50 resp. 40 ex, men också *nordsångare*, *sibirisk piplärka*, och *gråhuvad sparv* var talrika. Ett tjugotal *rubinnäktergalar* räknades in, liksom tre *bruntrastar*, ett par *gråhalsade trastar* och

minst tolv *dvärgsparvar*. Längs stranden sprang fyra *sibiriska gråsnäppor*, och uppe i luften passerade flockar om totalt ca 130 *vitvingade tärnor* mot söder. Per-Erik hade turen att springa på en rastande *guldtrast* på stigen, men tyvärr lyckades den aldrig återfinnas. Efter lunch körde vi ett par mil norrut och kunde från några kullar blicka ut över de allra sydligaste delarna av det väldiga Selengadeltat. *Tranor*, *citronärlor* och *dammsnäppor* sågs i vattensamlingarna, flera *tofsbivråkar* passerade och en äldre *större skrikörn* kretsade över maderna. Ytterligare en dito hittades död inne i skogen, men desto mer levande var de två *större turturduvor* som ovanligt nog höll sig lugna på backen och lät sig väl studeras. Kvällen vid Alimasovo bjöd bl.a. på en fin kör av några *gyllesparvar* och totalt minst 16 *träskångare*. Anders kom tillbaka från en längre vandring och berättade att han hittat en spännande piplärka i ett strandnära väte, och på den goda beskrivning som gavs var det uppenbart att det var en *hedpiplärka* han funnit.

Onsdag 4 juni

Flera av deltagarna svor över den närgångna *rubinnäktergal* som högljutt annonserat sin närvaro alldeles intill fönstret under natten. Efter att gnuggat den värsta sömnbristen ur ögonen traskade de flesta under den tidiga morgonen norrut mot platsen där Anders haft piplärkan. Efter en del sökande kunde den återfinnas, och visst var det en *hedpiplärka*! Fågeln var i sommardräkt och behagade även att locka vid några tillfällen då den stöttes. I övrigt var fågeltillgången minst lika god som under gårdagen och bl.a. kan nämnas *knölsvärta* 73, en sträckande *taigahök*, sex *videsångare*, minst 20 *långstjärtade rosenfinkar*,

tre nya *bruntrastar*, åtminstone 50 *gråhuvade sparvar* och minst nio *glasögonflugsnappare*. Apropå glasögon så tog Torbjörn ett bad i Bajkal under förmiddagen. Han klev i med glasögon på, och kom upp utan... Resten av resan fick genomföras med reservbrillorna. Under tiden hade Alf och Leif hittat en *tjocknäbbad sångare* i buskagen kring stugorna, och de flesta av oss fick se den bra innan vi packade ihop och lämnade.

Hedpiplärka, Alimasovo. Foto: Håkan Söderberg

Vår färd fortsatte västerut längs Bajkalsjöns södra strand, och vid Bolshaja Retchka stannade vi till för att titta lite närmare på en koloni med *hussvalor* av rasen *lagopoda*. Här hördes också resans första *drillnäktergal* och en mörk *tofsbivråk* seglade över.

I den pittoreska lilla byn Tankhoi tog vi in på en internatskola för att där stanna de tre kommande nätterna.

Torsdag 5 juni

Mulet och lätt regn kring gryningen var bara välkommet för att förlänga morgonaktiviteten i taigan. Vi hade framför oss två heldagar vid Bolshoj Mamay som är ett urskogliknande område i en dalgång som löper från bajkalstranden och vidare upp längs nordsluttningarna av bergskedjan Khamar Daban.

Den grovstammiga skogen var mycket fin med stort inslag av lågor och annan död ved. Långskägg och andra lavar förekom synnerligen rikligt. *Taigagökar* och vanliga *gökar* poppade här och var, och de ädla *Luscinia*-arterna var representerade med minst 14 *blånäktergalar* och fyra *drillnäktergalar*. 17 *nord-sångare* räknades in, och *glasögon-* och *mugimaki-flugsnappare* noterades med ca tio ex vardera medan antalet *sibiriska flugsnappare* stannade vid en handfull. Två *videsångare* avlyssnades, och under en promenad i yngre lövskog hittades en sjungande hane *gulbrynad sparv*, sjungande *guldtrast* och hela sju hanar och två honor *rödbrun sparv*.

Lunchpausen bjöd på några *tofsbivråkar* och en grupp *taggstjärtseglare* i trädtoppshöjd. Den senare delen av eftermiddagen tillbringades i de mer strand-

nära skogarna längs den transsibiriska järnvägen. Några *lärkfalkar* jagade över en myr, och längs en bäck hittades rastare i form av en tyst *tjocknäbbad sångare* och en *dvärgsparv*.

Övre delarna av Bolshoj Mamay.

Foto: Magnus Hellström

Efter middagen bjöds vi på en i det närmaste outhärdligt dålig bildvisning av skolans biologilärare, f.ö. stolt som en tupp över sina unika alster. Under de helt vindstilla kvällstimmarna strosade vi dock fritt i Tankhoi och en del av gruppen njöt av en kall öl och en vacker solnedgång nere på Bajkals rundslipade stenstränder.

Fredag 6 juni

Sveriges nationaldag firades med ett besök vid trädgränsen i de övre delarna av Bolshoj Mamay. Den långa vandringen uppåt gav bl.a. hela sex sjungande *taigaflugsnappare*, och i barrskog på ca 1000 meters höjd hördes enkla traststrofer som orsakade en del diskussion i lägret. Fågeln sjöng som en perfekt *sibirisk trast*, men hur vi än försökte fick vi aldrig ögonen på den. Efter ett tag blev det uppenbart att flera individer var inblandade, och när slutligen Per-Erik fick ögonen på en bortflygande sotsvart trast med vita *Zoothera*-band över undervingen kunde säcken knytas ihop med gott samvete. Det rörde sig totalt om tre olika sjungande individer.

Ytterligare ett stycke högre upp hittades ett par *röd-halsade taigatrastar* som uppenbarligen höll revir på

Teplie Ozera.

Foto: Magnus Hellström

lokalen. Fåglarna flög runt en stund och varnade ivrigt med ett kraxigt trastrossel. Delar av gruppen valde att stanna i detta område, men för de som fortsatte väntade generös belöning. Uppe vid trädgränsen, på ca 1200 m.ö.h., låg en hel del snö kvar och det var inte alldeles problemfritt att ta sig fram. Plötsligt överraskades vi av järnsparvsstrofer, och efter lite ansträngningar hade vi fått fina obsar på två *sibiriska järnsparvar*. Med bergen, dalarna och Bajkalsjön i fonden blev detta i sanning ett minnesvärt ögonblick! Vandrigen tillbaka kröntes med skavsår, värkande knän och andra mindre blessyrer, men ett par timmar senare stod vi åter vid vår minibuss.

Under kvällen gjorde vi ett kort besök i ett skogsreservat strax utanför Tankhoi. En *rödbrun sparv* sjöng flitigt i kapp med några *kungsfågelsångare*, men mer än så blev det aldrig. En avvikande skuggsång från en skulkande *svartryggad rödsjört* förvirrade oss alla en stund, men fågeln visade sig till slut ordentligt.

Lördag 7 juni

Tidig avfärd västerut mot ett annat skogsområde strax söder om Vydrino. Här finns ett par små sjöar vid namn Teplie Ozera (De varma sjöarna). Dessa verkar ha någon form av SPA-värde för ryssarna och i anslutning till sjöarna finns ett mindre hotell med camping. Taigan är gammal och fin som vid Bolshoy Mamay men var mer varierad och med tätare undervegetation. Vi stannade ett par timmar och räknade in ett 30-tal *blånäktergalar*, en handfull *drillnäktergalar*, tre *gråhalsade trastar* samt en hel del *mugimakiflugsnappare*, *taigaflugsnappare* och *Phyllos-*

copus-sångare. En klar och vemodig strof på lite håll fångade vår uppmärksamhet. Vi stod lite frågande inför saken ända till Torbjörn gjorde den genialiskt vrickade kopplingen till Sydeuropeiska bergsområden och stentrastsång!? Slantarna trillade ned och det visade sig faktisk vara en vacker hane *vitstrupig stentrast* som sjöng från en brant inne i skogen. En bit längre fram fick vi napp igen och alla i gruppen kände igen de enkla trasttonerna från Bolshoy Mamay under föregående dag. Efter idogt sökande hittades så äntligen en fantastiskt vacker hane *sibirisk trast* sjungandes i en grantopp, och strax intill hördes snart ytterligare en! Efter att alla sett sig mätta, och vi dessutom hunnit lyssna av två *blåstjärtar*, begav vi oss åter mot bilarna där frukosten stod serverad. Just invid parkeringsplatsen snubblade vi oväntat över två sjungande *kinesiska smygsångare*.

Vi rullade vidare västerut och lämnade snart Bajkalsjön bakom oss och fortsatte in i Tunkadalen. Sayanbergen, med toppar över 3000 meter, tornade upp norr om oss, och vi hittade snart fram till den märkliga lilla semesterbyn Vishka längs Irkutflodens södra strand. Kvällsvandringar i området gav bl.a. två *stäpprapphöns*, två *svarthakade buskskvättor* och en del *större piplärkor* och *gyllensparvar*.

Söndag 8 juni

Tunkadalen består till stor del av öppna betes- och odlingsmarker, men smärre skogsområden finns också utkastade här och var. Ett stort våtmarkskomplex, Tunka wetlands, hittas söder om den lilla staden Arshan, och det var främst kring denna som vi skulle komma att uppehålla oss. Morgonen tillbring

ades strax öster om Tunka wetlands, invid den lilla byn Ulbugay, eftersom vi ännu inte hade lyckats hitta någon sjungande tjocknäbbad sångare under resan. Ulbugay med omgivningar drabbades av en stor skogsbrand under 1990-talet, och brandfälten kring byn var föremålet för vår uppmärksamhet. *Tallsparvar* var mycket vanliga, och enstaka *gulsparvar* sågs även bland dessa. Flera *vitryggiga hackspettar* trummade och efter en liten stund hördes så också de första snabba, skrovliga, tonerna från några *tjocknäbbade sångare*. En av dessa visade upp sig fint innan vi lämnade brandfältet och gick ut mot våtmarken istället. Några *svarthakade buskskvättor* och *gyllensparvar* noterades samtidigt som en *taigabeckasin* spelade över oss. *Större piplärkor* var vanliga och två *mongolpiplärkor* flög lockande förbi.

Större piplärka.

Foto: Alf Petersson

Vattenståndet var ovanligt lågt, och fågeltillgången i de små sjöarna var därför relativt dålig. En del rovfåglar steg till väders när solen började att värma, och förutom *brunglador*, *brokiga kärrhökar* och *tornfalkar* sågs en *blå kärrhökhane* och en *större skrikörn*.

Värmen blev tryckande och vi vände tillbaka mot Vishka för lunch och siesta. Längs vägen stannade vi till för att kontrollera en klump i en tall och konstaterade snabbt att klumpen utgjordes av en *hökuggla*.

Strax intill höll ett par *vitryggiga hackspettar* till, och en *tjocknäbbad sångare* började sjunga bakom ryggen på oss... Med mat i magen valde några att råda bot på det ackumulerade sömnunderskottet. Alex gav sig dock ut med kameran och kom strax tillbaka med fyra *bleka backsvalor* på minneskortet. Ett utspritt eftersök avslutades när de kunde återfinnas på ledningen över vår egen stuga!

Under kvällen körde vi tillbaka ut mot Tunka wetlands för att lyssna efter starrsångare som normalt är talrika i detta område. Något överraskande verkade de inte hunnit anlända för säsongen. Vi blev i alla fall kompenserade med en fin kör bestående av minst nio *dvärgsumphöror*. En *vaktel* och en *taigabeckasin* hördes också på håll.

Måndag 9 juni

Morgonen tillbringades i skogen ovan Arshan. Några fina obsar av *tofsbivråk*, några *rubinnäktergalar* samt en provsmakning av det lokala hälsobringande mineralvattnet var behållningen för de flesta. Anders hade dock högre ambitioner och styrde kosan mot trädgränsen. Hans ansträngning belönades med bl.a. nio *blåstjärtar*, en hel del *blånäktergalar* och flera *taigaflugsnappare*.

Vi lämnade Tunkadalen efter lunch och styrde kosan mot Irkutsk. Vi hade fortfarande inte lyckats hitta någon starrsångare varför vi valde att avsluta vid myren Korolok längs Angarafloden. Med den intensiva eftermiddagstrafiken på vägen över myren blev besöket ganska oromantiskt, men desto mer effektivt. Sex *starrsångare* hördes och två av dem visade upp sig på välregisserat sätt. I övrigt noterades också *kornknarr*, *videsångare*, några *taggstjärtslare* och en *tjocknäbbad sångare* innan vi gav oss in mot Irkutsk där vårt hotell väntade.

Tisdag 10 juni

Tidig uppstigning för transport till flygplatsen. Planet lyfte punktligt och tog oss till Moskva utan bekymmer. Sex timmars väntan på Sheremetyevo avverkades innan vi så småningom lyfte mot Stockholm igen. Två intensiva, roliga och lärorika veckor var över!

Magnus Hellström

Tunka wetlands med Sayanbergen i bakgrunden.

Foto: Magnus Hellström

ARTLISTA FÅGLAR

1. **Sädgås** *Anser fabalis johanseni/middendorffii*
Vid Beloozersk sågs 1 ex 30-31.5 och 5 ex 30.5.
2. **Grågås** *Anser anser rubrirostris*
Vid Beloozersk noterades 3 ex 30.5 och 2 ex 31.5.
3. **Rostand** *Tadorna ferruginea*
Noterad under sex dagar med som mest ca 100 ex vardera dagen 29.5 och 30.5.
4. **Gravand** *Tadorna tadorna*
Endast sedd kring Beloozersk, med som mest 17 ex 30.5.
5. **Bläsand** *Anas penelope*
Noterad under sju dagar med som mest 70 ex 30.5.
6. **Praktand** *Anas falcata*
5 ex (3 ♂♂ och 2 ♀♀) vid nedre sjön Beloozersk 30.5.
7. **Snatterand** *Anas strepera*
Noterad under sex dagar med som mest ca 50 ex vid Beloozersk 30.5.
8. **Kricka** *Anas crecca*
Noterad under fem dagar med som mest ca 50 ex vid Beloozersk 30.5.
9. **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
Sedd under nio dagar med som mest ca 30 ex vid Beloozersk 30.5.
10. **Stjärtand** *Anas acuta*
Noterad under fem dagar med som mest ca 15 ex vid Beloozersk 30.5.
11. **Årta** *Anas querquedula*
Noterad under sju dagar med som mest ca 50 ex vid Beloozersk 30.5.
12. **Skedand** *Anas clypeata*
Den mest talrika simanden. Sedd med totalt ca 220 ex under sju dagar och med högsta dagsnotering ca 130 ex vid Beloozersk 30.5.
13. **Brunand** *Aythya ferina*
Ca 400 ex sedda under sju dagar med som mest ca 200 vid Beloozersk 30.5.
14. **Vigg** *Aythya fuligula*
Noterad under fem dagar med som mest 36 ex vid den lilla sjön strax SO om Alimasova 30.5.
15. **Knölsvärta** *Melanitta deglandi stejnegeri*
Ca 100 ex Beloozersk 30-31.5; 3 ex Orongoi 1.6; högsta dagssumma vid Alimasovo var 73 ex 4.6.

16. **Alfågel** *Clangula hyemalis*
2 ex vid Beloozersk 30.5.
17. **Knipa** *Bucephala clangula*
Sedd under sju dagar med som mest 73 ex vid Beloozersk 30.5 och ca 60 ex vid Alimasovo 4.5.
18. **Salskrake** *Mergus albellus*
2 ♀♀ Beloozersk 30.5; 1 ♂ Orongoi 1.6; 3 ex mot S Alimasovo 3.5.
19. **Småskrake** *Mergus serrator*
Vid Beloozersk sågs 1 ♀ 30.5 och 2 ♀♀ 1.6; totalt 22 ex mot N vid 1 ex 30-31.5 och 5 ex 30.53-4.6; 5 ex Tankhoi 5.6.
20. **Storskrake** *Mergus merganser merganser*
1 ex O om Tankhoi 4.6; 1 ♀ Bolshoj Mamay 5.6; 2 ex Teplie Oзера 7.6.
21. **Järpe** *Bonasa bonasia sibirica*
3 ex Arshan 8.6. Dessutom sågs avföring i närheten av Pokrovka 2.6.
22. **Tjäder** *Tetrao urogallus taczanowskii*
1 ♀ stöttes vid Bolshoj Mamay 6.6.

- Orre** *Tetrao tetrrix baikalensis*
Avföring sågs i skogarna N om Selenga 2.6.

23. **Stäpprapphöna** *Perdix dauurica dauurica*
11 ex kring Zjeltura 31.5; i Tunkadalen sågs 2 ex vid Vishka 7.6.
24. **Vaktel** *Coturnix coturnix coturnix*
2 ex höra kring Tunka wetlands 8.6.
25. **Skäggdopping** *Podiceps cristatus cristatus*
Noterad under åtta dagar med som mest 15 ex vid Beloozersk 30.5.
26. **Svarthakedopping** *Podiceps auritus auritus*
3 ex Talgoy 29.5; 2 ex Tunka wetlands 8.6.
27. **Svarthalsad dopping** *Podiceps nigricollis nigricollis*
Drygt 250 ex noterade under sex dagar. Högsta dagssumma var ca 200 ex Beloozersk 30.5.
28. **Storskarv** *Phalacrocorax carbo sinensis*
2 ex Orongoi 1.6; kring Alimasovo sågs 1 ex 2.6 och 6 ex 3.6.
29. **Rördrom** *Botaurus stellaris stellaris*
1 sp. Orongoi 29.5 och 1.6; 1 sp. SO om Alimasovo 2.6; 5 sp. Selengadeltat 3.6; 1 sp Bolshaja Rechka 4.6.
30. **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea*
Sedd under sju dagar med som mest 50 ex 3.6.
31. **Svart stork** *Ciconia nigra*
1 ex Talgoy 29.5; 4 ex Zjeltura 31.5.
32. **Tofsbivråk** *Pernis ptilorhyncus orientalis*
1 ex Ulan Ude 29.5; 1 ex Talgoy 29.5; 2 ex Zjeltura 31.5; 1 ex längs vägen, N om Selenga 2.6; 2 ex Selengadeltat 3.6; 1 ex Bolshaja Rechka 4.6; 4 ex Bolshoj Mamay 5.6 och 1 ex samma ställe 6.6; 2 ex Arshan 9.6.
33. **Brunglada** *Milvus migrans lineatus*
Spridd och tämligen allmän. Sedd under tio dagar med som mest ca 20 ex 31.5.
34. **Havsörn** *Haliaeetus albicilla*
1 ad SO om Alimasovo 2.6; 1 3k Selengadeltat 3.6.
35. **Grågam** *Aegypius monachus*
4 ex Beloozersk 30.5; 5 ex kring Zjeltura 31.5; 1 ex Orongoi 1.6.
36. **Brokig kärrhök** *Circus spilonotus spilonotus*
Sju obsdagar och totalt 32 ex. Högsta dagssumma var 7 ex i Selengadeltats södra delar 3.6.
37. **Blå kärrhök** *Circus cyaneus cyaneus*
Vid Beloozersk sågs 1 ♀ 30.5 och 1 ♂ 31.5; 1 ♂ Tunka wetlands 8.6.
38. **Taigahök** *Accipiter gularis sibiricus*
1 hane Talgoy 29.5; 2 hanar kring Zjeltura 31.5; 1 ex Alimasovo 4.6; 1 ex Bolshoj Mamay 6.6.
39. **Sparvhök** *Accipiter nisus nisosimilis*
Noterad med 10 ex under sex dagar.
40. **Ormvråk** *Buteo buteo japonicus*
Noterad med 15 ex under sex dagar.
41. **Mongolvråk** *Buteo hemilasius*
Ett drygt tiotal individer, plus tre pull i bo, noterades runt Beloozersk och Zjeltura 29.5-1.6.

42. **Större skrikörn** *Aquila clanga*
1 äldre N om Istomino 3.6; 1 ex Tunka wetlands 8.6. Dessutom hittades ett dött, halvt förruttnat kadaver N om Istomino 3.6.
43. **Dvärgörn** *Aquila pennata*
2 mörka kring Zjeltura 31.1; 1 mörk Beloozersk 1.6; 2 mörka Borgoi 1.6; 1 mörk Pokrovka 2.6.
44. **Stäppörn** *Aquila nipalensis nipalensis*
1 äldre N Borgoi 29.5; 1 ex Beloozersk 30.5; 3 äldre och 1 yngre kring Zjeltura 31.5.
45. **Kejsarörn** *Aquila heliaca heliaca*
1 yngre Talgoy 29.5; 1 äldre (trol. ad) Zjeltura 31.5.
46. **Kungsörn** *Aquila chrysaetos kamtschatica*
1 yngre subad (trol. 3k) Beloozersk 30.5.
47. **Rödfalk** *Falco naumanni*
8 ex sedda längs vägen N om Borgoi, i de lite bergigare delarna, 29.5; 2 ex kring Zjeltura 31.5.
48. **Tornfalk** *Falco tinnunculus tinnunculus*
Noterad under åtta dagar med totalt 27 ex.
49. **Amurfalk** *Falco amurensis*
3 ex flygplatsen Ulan Ude 29.5; totalt 11 ex sedda (inklusive två häckande par) längs vägen söderut mot Borgoi 29.5; 1 ex Beloozersk 30.5.
50. **Stenfalk** *Falco columbarius insignis*
1 ex Beloozersk 30.5.
51. **Lärkfalk** *Falco subbuteo subbuteo*
Väl spridd, och sedd under tio dagar med totalt 22 ex.
52. **Pilgrimsfalk** *Falco peregrinus calidus/babylonicus*
1 ex Beloozersk 30.5; 1 ex Alimasovo 2.6; 1 ex Tunka wetlands 8.6.
53. **Dvärgsumphöna** *Porzana pusilla pusilla*
Minst 9 ex spelade fint i de sydöstra delarna av Tunka wetlands 8.6.
54. **Kornknarr** *Crex crex*
2 sp. Korolok 9.6.
55. **Sothöna** *Fulica atra atra*
Ca 50 ex Beloozersk 30.5; 2 ex Orongoi 1.6.
56. **Stortrapp** *Otis tarda dybowskii*
Vid Beloozersk sågs 1 ex 30.5, 2 ex 31.5 och 1 ex 1.6.
57. **Trana** *Grus grus lilfordi*
6 ex längs vägen söderut 29.5; 2 ex SO om Alimasovo 2.6; 4 ex Selengadeltat 3.6.
58. **Jungfrutrana** *Grus virgo*
Totalt ca 50 ex (risk för viss dubbelräkning) noterade kring Beloozersk och Zjeltura 29.5-1.6; 3 ex Tunka-dalen 8-9.6.
59. **Skärfläcka** *Recurvirostra avosetta*
Ca 165 ex vid Beloozersk 30.5-1.6; 2 ex Orongoi 1.6.
60. **Mindre strandpipare** *Charadrius dubius curonicus*
Noterad under sju dagar med totalt 54 ex.
61. **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula tundrae*
4 ex Beloozersk 30.5.
62. **Svartbent strandpipare** *Charadrius alexandrinus alexandrinus*
4 ex Beloozersk 30-31.5 och 1 ex samma lokal 1.6.
63. **Sibirisk tundrapipare** *Pluvialis fulva*
4 ex (1+3) Beloozersk 30.6.
64. **Tofsvipa** *Vanellus vanellus*
Allmän, och sedd under samtliga sju dagar som spenderades i lämpliga biotoper.
65. **Roskarl** *Arenaria interpres*
2 ex Beloozersk 30.5.
66. **Småsnäppa** *Calidris minuta*
Vid Beloozersk sågs ca 30 ex rastande och ca 80 ex sträckande 30.5, samt 12 ex rastande 31.5.
67. **Mosnäppa** *Calidris temminckii*
8 ex Beloozersk 30-31.5.
68. **Långtåsnäppa** *Calidris subminuta*
Totalt 20 ex (5+12+3 ind.) på olika ställen kring Beloozersk 30.5; 1 ex Beloozersk 31.5.
69. **Kärnsnäppa** *Calidris alpina alpina/sakhalina*
7 ex Beloozersk 30-31.5.

70. **Spovsnäppa** *Calidris ferruginea*
1 ex Beloozersk 1.6.
71. **Kustsnäppa** *Calidris canutus canutus*
3 ex Beloozersk 31.5 och 1 ex på samma ställe 1.6.
72. **Sandlöpare** *Calidris alba*
1 ex Beloozersk 1.6.
73. **Brushane** *Philomachus pugnax*
Vid Beloozersk sågs ca 4 ex 30.5 och 2 ex 31.5.
74. **Enkelbeckasin** *Gallinago gallinago gallinago*
Sedd eller hörd under fem dagar med totalt 33 ex.
75. **Taigabeckasin** *Gallinago megala*
2 ex (1+1 ind.) spelade i de sydöstra delarna av Tunka wetlands 8.6.
76. **Asiatisk beckasinsnäppa** *Limnodromus semipalmatus*
3 ex Beloozersk 30-31.5.

Asiatiska beckasinsnäppor, Beloozersk.

Foto: Alexander Hellquist

77. **Morkulla** *Scolopax rusticola*
3 ex Bolshoj Mamay 5.6.
78. **Rödspov** *Limosa limosa melanuroides*
Noterad under sex dagar med totalt drygt 20 ex.
79. **Storspov** *Numenius arquata orientalis*
Tämligen allmän. Sedd under åtta dagar med totalt 55 ex.
80. **Småspov** *Numenius phaeopus variegatus*
1 ex S om Alimasovo 2.6; 1 ex Alimasovo 3.6.
81. **Svartsnäppa** *Tringa erythropus*
3 ex Beloozersk 1.6; 1 ex Orongoi 1.6.
82. **Rödbena** *Tringa totanus ussuriensis*
26 ex Beloozersk 30-31.5.
83. **Dammsnäppa** *Tringa stagnatilis*
Allmän i lämpliga biotoper. Sedd under sju dagar med totalt drygt 130 ex. Högsta dagssumma var 55 ex vid Beloozersk 30.5.
84. **Grönbena** *Tringa glareola*
1 ex Beloozersk 30.5; 1 ex Tunka wetlands 8.6.
85. **Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos*
Noterad under åtta dagar med totalt 23 ex.

86. Sibirisk gråsnäppa *Heteroscelus brevipes*

109 ex (varav 98 i en flock!) Beloozersk 30.5-1.6; vid Alimasovo noterades 2 ex 2.6, 4 ex 3.6 och 3 ex 4.6.

Sibirisk gråsnäppa, Alimasovo.

Foto: Per-Erik Svahn

87. Dvärgmåsar *Larus minutus*

8 ex Orongoi 29.5; 3 ex Beloozersk 30.5.

88. Skrattmåsar *Larus ridibundus*

Tämligen allmän, och noterad under åtta dagar.

89. Fiskmåsar *Larus canus heinei*

Tämligen allmän. Noterad under fem dagar med totalt ca 90 ex.

90. Kaspisk trut *Larus cachinnans mongolicus*

Allmänt noterad i lägre antal. Noterad under elva dagar med totalt 63 ex.

91. Skräntärna *Hydroprogne caspia*

Vid Alimasovo sågs 8 ex 2-3.6.

92. Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*

Totalt ca 270 ex sedda under resans första hälft. Högsta dagsnoteringar var 89 ex i en sjö sydost om Alimasovo 2.6 samt 130 ex i flera mindre flockar som drog mot S vid Alimasovo 3.6.

93. Fisktärna *Sterna hirundo longipennis*

Allmän. Sedd under åtta dagar med totalt ca 320 ex.

94. Östlig klippduva *Columba rupestris rupestris*

Vanlig i urbana och semiurbana miljöer under hela resan. Totalt antecknades drygt 100 ex.

95. Tamduva *Columba livia*

Allmän invid bebyggelse.

96. Större turturduva *Streptopelia orientalis orientalis*

Totalt 23 ex noterade med 8 ex i S delarna av Selengadeltat 3.6 som högsta dagsnotering.

97. Gök *Cuculus canorus canorus*

Sedd och hörd i låga antal under hela resan. Totalt 10 obsdagar. Högsta dagsnotering var ca 10 ex runt Zjeltura 31.5.

98. Taigagök *Cuculus optatus*

Ej noterad S om Ulan Ude, men sedd och hörd med flera ex dagligen från Ulan Ude 2.6 och resten av resan. Högsta dagsnotering var 7 ex Bolshoj Mamay 5.6.

99. Nattskärna *Caprimulgus europaeus europaeus/dementievi*

1 ex rastade lugnt på vägen i strålkastarljuset S om Ulbugay 8.6.

100. Dvärguv *Otus scops pulchellus*

1 ex hörd i dalgången vid Zjeltura 31.5.

101. **Hökuggla** *Surnia ulula ulula*
1 ex S om Ulbugay 8.6.
102. **Taggstjärtseglare** *Hirundapus caudacutus caudacutus*
Ca 40 ex kring Zjeltura 31.5; 4 ex Ö om Tankhoi 4.6; totalt 7 ex Bolshoj Mamay 5-6.6; ca 10 ex Teplie Ozera 7.6; 3 ex Korolok 9.6.
103. **Tornseglare** *Apus apus apus*
Kring Beloozersk och Zjeltura noterades ca 40 ex 30.5 och ca 50 ex 31.5.
104. **Orientseglare** *Apus pacificus pacificus*
Spridd och talrik. Sedd de flesta dagar med maximalt ca 300 ex i Ulan Ude och söder därom 29.5.
105. **Härfågel** *Upupa epops saturata*
Tämligen allmän och spridd. Noterad under nio dagar med som mest 15 ex kring Beloozersk och Zjeltura 31.5.
106. **Göktyta** *Jynx torquilla chinensis*
1 ex Talgoy 29.5; 2 ex N Ulan Ude 2.6; 1 ex Alimasovo 4.6; 3 ex Ulbugay 8.6.
107. **Gråspett** *Picus canus canus/biedermanni*
1 häckande par vid bo Bolshoj Mamay 5-6.6.
108. **Spillkråka** *Dryocopus maritius maritius*
Noterad under fem dagar med totalt 8 ex i skogliga områden samt i björkdungarna ute i Tunka wetlands.
109. **Större hackspett** *Dendrocopos major major*
Totalt 15 ex noterade under åtta dagar.
110. **Vitryggig hackspett** *Dendrocopos leucotos uralensis/sinicus*
1 hona Talgoy 29.5; 1 hane nära Zjeltura 31.5; 1 ex Bolshoj Mamay 5.6; 4 ex Ulbugay 8.6.
111. **Mindre hackspett** *Dendrocopos minor kamtschatkensis*
2 ex Alimasova 3-4.6; 2 ex Teplie Ozera 7.6.
112. **Tretåig hackspett** *Picoides tridactylus tridactylus*
1 ex Alimasova 3.6.
113. **Mongollärka** *Melanocorypha mongolica*
Totalt ca 125 ex noterade på stäppen 29.5-1.6, med 75 ex kring Beloozersk 30.5 som högsta dagssumma.

Mongollärka, Beloozersk.

Foto: Alf Petersson

114. **Dvärglärka** *Calandrella rufescens cheleensis*
30 ex Beloozersk 30.5; 5 ex kring Zjeltura 31.5 och 2 ex Orongoi 1.6.
115. **Sånglärka** *Alauda arvensis kiborti*
Talrik och spridd. Noterad under tio dagar med som mest runt 100 ex 31.5.
116. **Berglärka** *Eremophila alpestris brandti*
Endast sedd under dagarna på stäppen. Högsta dagssumma var ca 20 ex 31.5.
117. **Backsvala** *Riparia riparia riparia*
Lokalt förekommande i ganska låga antal. Sedd under sju dagar med totalt kring 35 ex.

118. **Blek backsvala** *Riparia diluta gavriloovi/transbaykalica*
>4 ex Vishka 8.6.
119. **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica/tytleri*
Allmän. Noterad under tolv dagar med som mest ca 200 ex längs vägen mellan Ulan Ude och Alimasovo.
120. **Hussvala** *Delichon urbicum lagopoda*
Totalt ca 105 ex sedda under sex dagar. Ingen sågs före 4.6.
121. **Större piplärka** *Anthus richardi*
Väl spridd, och noterad under nio dagar med totalt ca 240 ex (viss dubbelräkning kan förekomma). Högsta dagssummorna låg kring 50 ex och noterades S om Ulan Ude 29.5 och kring Beloozersk 30.5.
122. **Mongolpiplärka** *Anthus godlewskii*
6 ex Talgoy 29.5, och ytterligare 5 ex längs vägen söderut mot stäppen samma dag. 10 ex kring Beloozersk 30.5; 15 ex kring Zjeltura 31.5; 11 ex N om Beloozersk 1.6; ca 20 ex N Ulan Ude 2.6; ca 5 ex Pokrovka 2.6; 2 ex Ulbugay 8.6. Artens talrika uppträdande var en av resans överraskningar och höjdpunkter. Enligt våra guider har arten ökat kraftigt under de senaste åren, men frågan är om detta räcker som förklaringsmodell. 2008 bör ha varit ett synnerligen gott år för arten.
123. **Fältpiplärka** *Anthus campestris*
1 ex mot N vid Alimasovo 3.6.
124. **Trädpiplärka** *Anthus trivialis trivialis*
1 ex Zjeltura 31.5; 1 ex Alimasovo 3.6; 1 ex Arshan 9.6.
125. **Sibirisk piplärka** *Anthus hodgsoni yunnanensis*
Väl spridd, och noterad under tio dagar med totalt ca 150 ex (viss dubbelräkning kan förekomma). Högsta dagssumman var 35 ex och noterades 2.6 under transporten från Ulan Ude till Alimasovo. Sträcksäsongen pågick fortfarande och åtskilliga individer noterades endast översträckande
126. **Rödstrupig piplärka** *Anthus cervinus*
1 ex vid floden Pereyemnas utlopp 4.6.
127. **Hedpiplärka** *Anthus rubescens japonicus*
1 ex i sommardräkt rastade i fuktmarkerna längs Bajkalsjöns strand vid Alimasovo 3-4.6.
128. **Citronärsla** *Motacilla citreola citreola*
Ca 40 ex noterade kring våtmarker på stäppen 29.5-1.6. I övrigt sedd i låga antal i anslutning till fuktigare områden under de flesta dagar. Öväntat fåtalig i Tunkadalen där endast 4 ex sågs 7-8.6.

Citronärsla, Ulbugay.

Foto: Alf Petersson

129. **Forsärsla** *Motacilla cinerea*
Tämligen allmän och sedd under 10 dagar med som mest 15 ex 6.6.
130. **Sädesärsla** *Motacilla alba baicalensis*
Noterad under samtliga dagar med som mest 30 ex 4.6. En hybrid *M. a. baicalensis* x *M. a. ocularis* sågs vid Pokrovka 2.6. En fågel med utseende (svart strupe och begränsat med vitt över täckare) fotograferades på torget i Ulan Ude 1.6.

131. **Sidensvans** *Bombycilla garrulus centralasiae*
1 ex Arshan 9.6.
132. **Strömstare** *Cinclus cinclus leucogaster*
Vid Bolshoj Mamay sågs 1 ex 5.6 och 2 ex 6.6; 1 ex Arshan 9.6.
133. **Sibirisk järnsparv** *Prunella montanella montanella*
2 ex (sannolikt ett par) i god häckningsbiotop kring trädgränsen på 1200 m.ö.h. vid de övre delarna av Bolshoj Mamay 6.6.
134. **Drillnäktergal** *Luscinia sibilans*
1 ex Bolshaja Rechka 4.6; 4 ex Bolshoj Mamay 5-6.6; 4 ex Teplie Ozero 7.6.
135. **Rubinnäktergal** *Luscinia calliope*
2 ex Talgoj 29.5; 1 ex Orongoi 29.5. Inga fåglar sågs under dagarna på stäppen, men därefter noterad samtliga dagar med totalt ca 77 ex (viss dubbelräkning kan förekomma). Högsta dagssumman var ca 20 ex och noterades vid Alimasovo 3.6.

Rubinnäktergal, Alimasovo.

Foto: Per-Erik Svahn

136. **Blånäktergal** *Luscinia cyane cyane*
De första noterades i skogarna kring Pokrovka 2.6 och som rastare vid Alimasovo 3.6. Mer talrik blev arten först under våra dagar i taigan då följande summor inhämtades: 14 ex Bolshoj Mamay 5-6.6, ca 30 ex Teplie Ozero 7.6; 13 ex Arshan 9.6. Flera ex sågs fint och öppet.
137. **Blåstjärt** *Tarsiger cyanurus cyanurus*
2 sj. Teplie Ozero 7.6; 9 sj. Arshan 9.6.
138. **Rödstjärt** *Phoenicurus phoenicurus phoenicurus*
1 ex Vishka 8.6; ca 20 ex Arshan 9.6.
139. **Svartryggad rödstjärt** *Phoenicurus aureus aureus*
1 hona Orongoi 29.5; 3 hanar och 1 hona kring Zjeltura 31.5; 2 ex någon mil N om Ulan Ude 2.6; 1 hane Tankhoi 5-6.6.
140. **Svarthakad buskskvätta** *Saxicola torquatus maurus/stejnegeri*
2 hanar N om Zjemtjug 7.6; 4 hanar Tunka wetlands 8.6; 2 par Korolok 9.6.
141. **Isabellastenskvätta** *Oenanthe isabellina*
Noterad på stäppen och i Tunkadalen med totalt ca 83 ex (med reservation för dubbelräkningar). Högsta dagssummor var ca 25 ex kring Zjeltura 31.5 och ca 25 ex kring Beloozersk och vidare längs vägen norrut 2.6.

142. **Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe oenanthe/libanotica*
Tämligen allmän. Observerad under nio dagar.
143. **Nunnestenskvätta** *Oenanthe pleschanka*
1 hane Talgoy 29.5; ca 18 ex kring Zjeltura 31.5.
144. **Vitstrupig stentrast** *Monticola gularis*
1 hane sågs sjunga från några låga tallar i en rasbrant vid Teplie Oзера 7.6.
145. **Guldtrast** *Zoothera dauma aurea*
1 ex Alimasovo 3.6; 1 sj. Bolshoj Mamay 5.6.
146. **Sibirisk trast** *Zoothera sibirica sibirica*
3 ex i de övre delarna av Bolshoj Mamay 6.6; 2 ex Teplie Oзера 7.6.
147. **Gråhalsad trast** *Turdus obscurus*
2 rastande sträckare sågs inne i Beloozersk 1.6; 2 ex Alimasovo 3.6; 1 sj. Bolshoj Mamay 5.6; 2 ex i de övre delarna av Bolshoj Mamay 6.6; 3 ex Teplie Oзера 7.6.
148. **Bruntrast** *Turdus naumanni* ssp.
1 ex *naumanni* Talgoy 29.5; 1 ex *eunomus* Beloozersk 30.5; 1 ex *naumanni* och 1 ex av mellanform Zjeltura 31.5; 1 ex *eunomus* Beloozersk 1.6; 3 ex *naumanni* Alimasovo 3.6; 3 ex (ej samma) varav två *naumanni* och en mellanform Alimasovo 4.6.
149. **Taigatrast** *Turdus ruficollis* ssp.
3 honfärgade *atrogularis* Talgoy 29.5; 3 ex *atrogularis* S om Alimasovo 2.6; 1 hane och 1 hona *ruficollis* i de övre delarna av Bolshoj Mamay 6.6.
150. **Björktrast** *Turdus pilaris*
2 ex Zjeltura 31.5; 2 ex Vishka 7.6.
151. **Koltrast** *Turdus merula merula*
1 ex Moskva 10.6.
152. **Taltrast** *Turdus philomelos nataliae*
2 ex Bolshoj Mamay 5.6; 4 ex Bolshoj Mamay 6.6; 4 ex Teplie Oзера 7.6.
153. **Kinesisk smygsångare** *Bradypterus tacsanowskii*
2 sj. Teplie Oзера 7.6.
154. **Starrsångare** *Locustella certhiola sparsimstriata*
6 ex Korolok 9.6. Flertalet hördes endast sjunga, men två ex visade sig exponerat under längre stunder.
155. **Träcksångare** *Locustella lanceolata*
Ej noterad under dagarna på stäppen, men från och med 2.6 sedd under sju dagar med högsta dagsnotering 16 ex kring Alimasovo 3.6. Totalt 43 ex noterade.
156. **Fältsångare** *Acrocephalus agricola agricola*
3 sj. fåglar och 2 tysta individer vid den lilla vassjön vid Orongoi 1.6. Fyndet är anmärkningsvärt på flera sätt, då det dels utgör ett av de första i republiken Burjatien, och dessutom verkade det röra sig om häckande par i pluralis. Det finns mycket kvar att upptäcka i Sibirien – även i de befolkade delarna!
157. **Busksångare** *Acrocephalus dumetorum*
1 ex sjöng vackert från ett träd på Röda Torget, Moskva 28.5, strax utanför Vasilijkatedralen.
158. **Kinesisk trastsångare** *Acrocephalus orientalis*
Vid den lilla vassjön vid Orongoi sågs och hördes 1 ex 29.5 samt minst 2 ex 1.6.
159. **Tjocknäbbad sångare** *Acrocephalus aedon aedon/stegmanni*
1 ex Alimasovo 4.6; 1 ex vid Bolshoj Mamay's utlopp i Bajkalsjön 5.6; 4 ex kring Ulbugay 8.6; 1 ex Korolok 9.6.
160. **Ärtsångare** *Sylvia curruca blythi*
1 ex Talgoy 29.5; 1 ex Orongoi 29.5; 1 ex Beloozersk 30.5; 6 ex Alimasovo 2-4.6; 2 ex N om Istomino 3.6.
161. **Törnsångare** *Sylvia communis volgensis*
1 ex Slyudyanka 7.6; 1 ex Ulbugay 8.6.
162. **Lundsångare** *Phylloscopus trochiloides plumbeitarsus*
Välspriidd och någorlunda talrik. En av de vanligaste tättingarna i regionen. Noterad under tio dagar med totalt ca 200 ex (risk för viss dubbelräkning). Högsta dagssumma var ca 40 ex kring Alimasovo 3.6. Betydligt ovanligare på stäppen där endast 1 ex noterades, och då som rastare vid Beloozersk 30.5.
163. **Nordsångare** *Phylloscopus borealis borealis*
Sedd som lundsångare ovan, men i lägre antal. Noterad under elva dagar med totalt ca 90 ex (risk för viss dubbelräkning). Högsta dagssumma var 17 ex Bolshoj Mamay 5.6.
164. **Kungsfågelsångare** *Phylloscopus proregulus*
Spridd, men i överraskande låga antal. Noterad under åtta dagar med totalt 31 ex. Högsta dagssumma var 8 ex i trädgårdarna i Beloozersk 1.6.
165. **Taigasångare** *Phylloscopus inornatus*
Noterad under sex dagar med totalt 34 ex. Högsta dagssumma var 15 ex i trädgårdarna i Beloozersk 1.6.

166. **Videsångare** *Phylloscopus schwarzi*
3 ex Alimasovo 3.6; 6 ex kring Alimasovo (de flesta nya) 4.6; 2 ex Bolshoj Mamay 5-6.6; 1 ex Teplie Oze-
ra 7.6; 1 ex Korolok 9.6.
167. **Brunsångare** *Phylloscopus fuscatus fuscatus*
Välspridd och någorlunda talrik. En av de vanligaste tättingarna i regionen. Noterad under tio dagar med to-
talt ca 130 ex (risk för viss dubbelräkning). Högsta dagssumma var ca 50 ex kring Alimasovo 3.6.
168. **Kungsfågel** *Regulus regulus coatsi*
2 ex Bolshoj Mamay 6.6.
169. **Sibirisk flugsnappare** *Muscicapa sibirica sibirica*
2 ex Beloozersk 1.6; 1 ex Ulan Ude 2.6; 1 ex Alimasovo 3.6; 2 ex Alimasovo 4.6; 5 ex Bolshoj Mamay 5.6;
2 ex Teplie Oze 7.6.
170. **Glasögonflugsnappare** *Muscicapa dauurica*
1 ex Talgoy 29.5; 2 ex Zjeltura 31.5; 3 ex Beloozersk 1.6; 1 ex Alimasovo 3.6; 9 ex kring Alimasovo 4.6;
ca 10 ex Bolshoj Mamay 5.6; 1 ex Bolshoj Mamay 6.6; 5 ex Teplie Oze 7.6; 1 ex Ulbugay 8.9; 1 ex Ar-
shan 9.6.
171. **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata neumanni*
1 ex Zjeltura 31.5; 1 ex Beloozersk 1.6.
172. **Taigaflugsnappare** *Ficedula albicilla*
2 honor Talgoy 29.5; 8 ex Beloozersk 30.5; 3 ex Beloozersk 31.5; 6 ex Beloozersk 1.6; 1 par vid bohål N
Ulan Ude 2.6; 1 hane Alimasovo 4.6; 6 sj. Bolshoj Mamay 6.6; 4 sj. Teplie Oze 7.6; 5 ex Arshan 9.6.

Taigaflusnappare, Beloozersk.

Foto: Per-Erik Svahn

173. **Mugimakiflugsnappare** *Ficedula mugimaki*
2 2k-hanar Beloozersk 1.6; 10 ex Bolshoj Mamay 5.6; 4 ex Bolshoj Mamay 6.6; 10 ex Teplie Oze 7.6; 2
ex Arshan 9.6.
174. **Skäggmes** *Panurus biarmicus ruscus*
Vid Orongoi sågs 1 ex 29.5 och 5 ex 1.6.
175. **Stjärtmes** *Aegithalos caudatus sibiricus*
Noterad under sex dagar med totalt 36 ex.
176. **Talltita** *Parus montanus baicalensis*
Någorlunda vanlig. Sågs under åtta dagar med totalt ca 70 ex.
177. **Entita** *Parus palustris brevirostris*
Sjungande fåglar hördes och sågs med 6 ex Zjeltura 31.5 och 1 ex Teplie Oze 7.6.
178. **Svartmes** *Parus ater ater*
Vanlig fr.o.m. 2.6 och framåt. Karaktärsart i taigan.
179. **Azurmes** *Parus cyanus yenisseeensis*
2 ex Talgoy 29.5.

180. **Talgoxe** *Parus major major/kapustini*
Tämligen allmän. Sedd under tio dagar i varierande antal.
181. **Nötväcka** *Citta europaea asiatica*
Sedd i skogarna kring Bolshoj Mamay och Teplie Ozero 5-7.6 samt Arshan 9.6 med totalt 27 ex.
182. **Trädkrypare** *Certhia familiaris daurica*
Observerad som nötväcka ovan med totalt 15 ex.
183. **Pungmes** *Remiz pendulinus stoliczkae*
1 ex Talgoy 29.5; 2 ex Zjeltura 31.5.
184. **Brun törnskata** *Lanius cristatus cristatus*
Välspridd, men de flesta individerna upplevdes som rastande sträckare. Noterad under elva dagar med totalt ca 125 ex (låg risk för dubbelräkning). Högsta dagssumma var ca 40 ex längs vägen mellan Ulan Ude och Beloozersk 29.5.

Brun törnskata, Alimasovo.

Foto: Per-Erik Svahn

185. **Isabellatörnskata** *Lanius isabellinus isabellinus*
Vid den lilla vassjön vid Orongoi sågs 2 honor och 1 hane 29.5 samt 1 par 1.6.
186. **Varfågel** *Lanius excubitor sibiricus*
1 ex sågs sträcka mot N vid Zjeltura 31.5.
187. **Nötskrika** *Garrulus glandarius brandtii*
2 ex i skogarna kring Pokrovka 2.6.
188. **Blåskata** *Cyanopica cyanus cyanus*
11 ex kring Zjeltura 31.6; 1 ex i närheten av Pokrovka 2.6; 9 ex N om Istomino 3.6.
189. **Skata** *Pica pica bactrianalleucoptera*
Allmän, främst i bebodda områden. Noterad under nio dagar.
190. **Nötkråka** *Nucifraga caryocatactes macrorhynchos*
3 ex N om Ulan Ude 2.6; 1 ex Bolshoj Mamay 6.6; 1 ex Ulbugay 8.6; ca 10 ex Arshan 9.6.
191. **Kaja** *Corvus monedula soemmerringii*
10 ex Moskva 10.6.
192. **Klippkaja** *Corvus dauuricus*
20 ex fördelat på flera lokaler SV om Ulan Ude 29.6; 11 ex kring Zjeltura 31.5; 10 ex längs vägen mellan Beloozersk och Ulan Ude 1.6.
193. **Alpkråka** *Pyrrhocorax pyrrhocorax centralis*
2 ex vid bergspass N om Borgoi 29.5.

194. **Råka** *Corvus frugilegus frugilegus*
16 ex Moskva 10.6.
195. **Kråka** *Corvus corone orientalis*
Allmän och någorlunda talrik. Noterad under samtliga dagar.
196. **Korp** *Corvus corax corax*
Sedd likt kråka ovan, men generellt i lägre antal.
197. **Stare** *Sturnus vulgaris poltaratskyi*
10 ex S om Ulan Ude 29.5.
198. **Gråsparv** *Passer domesticus domesticus*
Sedd kring bebyggelse under resans samtliga dagar.
199. **Pilfink** *Passer montanus montanus*
Som gråsparv, men vanligen i något lägre antal.
200. **Stensparv** *Petronia petronia brevirostris*
Vid Beloozersk sågs 1 ex 30.5 samt ett häckande par 1.6. Kring Zjeltura sågs 1 ex 31.6.
201. **Bergfink** *Fringilla montifringilla*
1 ex Alimasovo 4.6; 4 ex Bolshoj Mamay 5.6.
202. **Grönsiska** *Carduelis spinus*
1 ex Bolshoj Mamay 5.6; 1 ex Teplie Ozero 7.6.
203. **Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra curvirostra*
Enstaka flockar sågs under de dagar vi spenderade i taigan. Dessutom flög 15 ex över Alimasovo 4.6.
204. **Rosenfink** *Carpodacus erythrurus erythrurus*
Allmän. Sedd under tolv dagar med som mest 25 ex vid Bolshoj Mamay 6.6.
205. **Långstjärtad rosenfink** *Uragus sibiricus sibiricus*
4 ex Talgoi 29.5; 2 ex Orongoi 29.5; 15 ex kring Zjeltura 31.5; >20 ex Alimasovo 2-4.6; 5 ex Istomino 3.6; 1 ex N om Zjemtjug 8.6.
206. **Domherre** *Pyrrhula pyrrhula ssp.*
1 ♂ av den grå rasen *cineracea* sågs vid Bolshoj Mamay 5.6. Fåglar av nominatrasen sågs som följer: 4 ex Bolshoj Mamay 5-6.6; 1 ex Teplie Ozero 7.6; 2 par vid Arshan 9.6.
207. **Stenknäck** *Coccothraustes coccothraustes coccothraustes*
Noterad under nio dagar (även kring Beloozersk) med som mest 13 ex kring Alimasovo 4.6.
208. **Lappspärp** *Calcarius lapponicus lapponicus*
1 ♂ Beloozersk 30.5.
209. **Gråhuvad spärp** *Emberiza spodocephala spodocephala*
Välspriid i flera olika biotoper. Noterad under nio dagar med totalt ca 130 ex (risk för viss dubbelräkning). Högsta dagssumma var ca 50 ex kring Alimasovo 4.6.
210. **Tallspärp** *Emberiza leucocephalos leucocephalos*
2 ex N Ulan Ude 1.6; 7 ex längs vägen Ulan Ude – Alimasovo 2.6; 8 ex N om Istomino 3.6; 1 ex Alimasovo 4.6; ca 27 ex kring Ulbugay 8.6. Enstaka gulsparvar noterades också under resan, men ingen hybrid kunde hittas.
211. **Gulsparp** *Emberiza citrinella erythrogenys*
1 ♂ Zjeltura 31.5; 1 ex Tunkadalen 7.6; 1 ♂ Ulbugay 8.6; 1 ♂ Korolok 9.6.
212. **Mongolsparp** *Emberiza godlewskii godlewskii*
3 ♂♂ Zjeltura 31.5.

Mongolsparv, Zjeltura.

Foto: Alexander Hellquist

213. **Ängssparv** *Emberiza cioides cioides*
3 hanar Talgoy 29.5; ca 40 ex kring Zjeltura 31.5.

Ängssparv, Zjeltura.

Foto: Magnus Hellström

214. **Gulbrynad sparv** *Emberiza chrysophrys*
1 hane Bolshoj Mamay 5-6.6.
215. **Dvärgsparv** *Emberiza pusilla*
2 ex SV om Ulan Ude 29.5; vid Alimasova sågs 4 ex 2.6, 12 ex 3.6 samt 4 ex 4.6; 1 ex vid Bolshoj Mamay's utlopp i Bajkalsjön 5.6.
216. **Rödbrun sparv** *Emberiza rutila*
7 hanar och 2 honor Bolshoj Mamay 5.6; 1 hane Tankhoi 6.6.
217. **Gyllensparv** *Emberiza aureola aureola*
Knappt 50 individer noterade under 10 dagar. Högsta dagssumma ca 15 ex Tunka wetlands 8.6.
218. **Sävsparv** *Emberiza schoeniclus pyrrhulina*
5 ex vid Orongoi 29.5 och 1.6; 1 ex Alimasova 3.6.
219. **Dvärgsävsparv** *Emberiza pallasi lydiae*
Minst 3 hanar och en hona sågs på häcklokal på stäppen vid Beloozersk 30.5-1.6.

ARTLISTA - DÄGGDJUR

1. **Stäppräv** *Vulpes corsac*
4 ex kring Beloozersk 30.5-1.6.
 2. **"Sibirisk murmeldjur"** *Marmota sibirica*
3 ex vid bergsområden N om Borgoi 29.5.
 3. **Sisel** *Spermophilus citella*
Någorlunda talrik i stäppområdena 29.5-1.6.
 4. **Sibirisk jordekorre** *Tamias sibiricus*
Åtskilliga hörda och några sedda i de skogsområden vi besökte 2-9.6.
 5. **Röd ekorre** *Sciurus vulgaris*
Enstaka sedda i skogsområden 2-9.6.
 6. **Bisamrätta** *Ondatra zibethicus*
Enstaka sedda vid Alimasovo 2-4.6.
 7. **Skogshare** *Lepus timidus*
1 ex Alimasovo 3.6.
- Bajkalsäl** *Pusa sibirica*
1 död Alimasovo 3.6.
- Brunbjörn** *Ursus arctos*
Spår av björn sågs vid raketbasen N om Ulan Ude 2.6.